

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

29 grudnia 2023
Nr 26 (1084)
ISSN: 1234-1764

CIESZYN SIĘ ZMIENIA

Jakie inwestycje są obecnie realizowane w naszym mieście?

S. 2-3 »

ORSZAK TRZECH KRÓLI

Zapraszamy na tradycyjne, ekumeniczne wydarzenie.

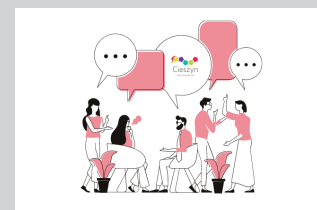
S. 5 »

SZLAK TRAMWAJU OTWARTY!

Poznaj nowy produkt turystyczny Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.

S. 6 »

SPOTKANIE NOWOROCZNE

Burmistrz Miasta Cieszyna zaprasza organizacje pozarządowe.

S. 21 »

SYLWESTER 2023

CIESZYN | RYNEK
31.12.2023 | GODZ. 21:00
ZABAWA TANECZNA

MOST PRZYJAŹNI
01.01.2024 | GODZ. 17:00
NOWOROCZNY POKAZ LASEROWY

DJ PARTY

BLACK STARS

**SILESIA
LASERS**
POKAZY LASEROWE
WWW.SILESIALASERS.PL

PRZYWITAJMY RAZEM NOWY ROK! WIĘCEJ - s. 4.

Cieszyn zmienia się na lepsze!

Burmistrz Cieszyna

Drogi Mieszkanki i Mieszkańcy Cieszyna! Koniec roku to niezmiennie czas bilansów i podsumowań. Za nami otwarcie „Szlaku cieszyńskiego tramwaju” – chwila, na którą czekaliśmy wszyscy. 18 grudnia spod Dworca Kolejowego w Czeskim Cieszynie rozpoczęliśmy inauguracyjny spacer, zwieńczony mappingiem na fasadzie ratusza w Cieszynie, a następnie na budynku Euroregionu w Czeskim Cieszynie. Punktem kulminacyjnym była jednak prezentacja repliki cieszyńskiego tramwaju, który dziś możemy podziwiać w całej okazałości. Za nami również prezentacja projektu przebudowy ulicy Hażlaskiej, na którą zaprosiliśmy zainteresowanych mieszkańców w dniu 5 grudnia. Korzystając z okazji, raz

ul. Błogocka, fot. A. Smoczyński

jeszcze pragnę podziękować Państwu za obecność i dobrą, merytoryczną dyskusję. To kolejne ze spotkań, które służyc mają przede wszystkim mieszkańcom, tak by zaprojektować i przebudować drogę zgodnie z ich oczekiwaniami.

Szanowni Państwo, koniec roku nie oznacza końca inwestycji – realizujemy znaczące przedsięwzięcia, które są już, można powiedzieć, na ostatniej prostej. A mowa między innymi o **przebudowie ulicy Mickiewicza na odcinku od Al. Jana Łyska do budynku Mickiewicza 8**. Pozwolę sobie przypomnieć, że przebudowa tej ulicy wynikała z potrzeby zapewnienia alternatywnego ciągu komunikacyjnego w tym obszarze, po tym, jak ul. Błogocka, droga powiatowa, została częściowo wyłączona z użytkowania po osunięciu się podłoża gruntowego. Droga ta stanowi dojazd z centrum miasta do terenów rekreacyjnych zlokalizowanych przy Al. J. Łyska. Istniejąca szerokość jezdni ulicy Mickiewicza (wynosząca ok. 3,5 m od ul. Kasztanowej do Al. Łyska) nie zapewniała możliwości wymijania się pojazdów, a stan jej podbudowy uniemożliwiał poruszanie się pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej ponad 8 t., np. autobusów.

Zakres prac na ulicy Mickiewicza obejmuje przebudowę drogi do szerokości 6 m, wykonanie nowej konstrukcji podbudowy i nawierzchni, ciągu pieszo-rowerowego oraz chodnika. Budowana jest kanalizacja deszczowa, mur oporowy, oświetlenie uliczne; przebudowie ulega także wodociąg, sieć kanalizacji sanitarnej oraz teletechniczna. Przygotowano miejsca postojowe przy Rodzinyńskich Ogrodach Działkowych „Wzgórze”.

Aktualnie na ul. Mickiewicza trwają prace związane z układaniem krawężników drogowych, prace związane z wykonywaniem podbudowy z kruszywa oraz roboty towarzyszące – między innymi wykańczanie muru oporowego oraz poboczy. Prace prowadzone są zgodnie z harmonogramem, a termin ich wykonania zaplanowano na 21 lutego 2024 r. (kwota realizacji inwestycji: 6.321.007,24 zł).

Kolejną znaczącą dla naszego miasta inwestycją, którą prowadzi Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie, jest **budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Mickiewicza**. Powstaje tu 16

lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 957 m², które zasilą mieszkaniowy zasób Gminy Cieszyn. Budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej i zostanie wyposażony w windę. Obecnie wykonano stan surowy zamknięty budynku, komplet tynków wewnętrznych, wylewki posadzkowe i roboty instalacyjne przed tynkowaniem. W ponad 90% wykonano również roboty elewacyjne, a także przyłącze wodno-kanalizacyjne i przyłącze sieci ciepłej.

Warto nadmienić, że projekt uzyskał pozytywną opinię Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Komisja oceniła koncepcję przedsięwzięcia pozytywnie, jako uwzględniającą zasady dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami. Inwestycja jest dofinansowana ze środków budżetu państwa w ramach programu bezwrotnego wsparcia z Funduszu Dopłat BGK w Warszawie. Wartość inwestycji wynosi 6.972.000 zł. Zakończenie budowy przewidziano na połowę 2024 roku.

To oczywiście nie koniec inwestycji w Cieszynie. Już wkrótce rozpoczną się **prace przy rewitalizacji parku, który mieści się przy kościele św. Trójcy w Cieszynie**. Inwestycja realizowana będzie w ramach koncepcji programowej „Zielonej Sieci” i projektu „Cieszyn – miasto samowystarczalne” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach programu „Rozwój Lokalny”. Realizację zadania przewidziano do końca kwietnia 2024 r., a obejmie ona między innymi modernizację ścieżek oraz wprowadzenie elementów małej architektury, nowych nasadzeń m.in. ogrodów deszczowych. To przykład nowego podejścia do gospodarowania wodami opadowymi w odpowiedzi na zmiany klimatyczne. Wszystko po to, by stworzyć przestrzeń sprzyjającą wypoczynkowi i rekreacji oraz poprawić jej jakość. W przyszłości planowane jest poszerzenie granic parku o tereny sąsiadujących działek.

Pozostałe działania realizowane w ramach koncepcji „Zielonej Sieci” to tzw. „rozbetonowanie” terenu i **stworzenie parku kieszonkowego przy ul. Bielskiej i ul. Wyższa Brama** oraz **„odzyskanie”**

Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego na ul. Mickiewicza, fot. BSK

dla zieleni terenu na rogu ul. Bielskiej i Placu Kościelnego (rozpłytywanie fragmentu istniejącego chodnika, gdzie obecnie jest słup ogłoszeniowy) i stworzenie mikrozieleńca. To zadanie również zostanie zrealizowane do kwietnia 2024 r.

Kolejnym przedsięwzięciem realizowanym w ramach projektu „Cieszyn – miasto samowystarczalne” jest „Zielony Cieszyn! Czyli chronimy i wypoczywamy”, obejmującym **działania związane z terenami rezerwatów przyrody „Lasek Miejski nad Puńcówką” i „Lasek Miejski nad Olzą” oraz zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Lasek Miejski w Błogocicach”**. Prace dotyczyć będą przebudowy ścieżek, które zyskają nowe nawierzchnie przepuszczalne i pola uwagi – elementy punktowo wypukłe umieszczone na zakrętach, rozgałęzieniach i skrzyżowaniach ścieżek. Uporządkowaniu ulegnie także spływ wód deszczowych. Teren zyska nową małą architekturę, nowe schody terenowe i nasadzenia. Z kolei teren rezerwatu „Lasek Miejski nad Olzą” doposażony zostanie w nawierzchnię mineralną oraz drewniany podwieszany pomost. Nie zabraknie również zmian w małej architekturze, przede wszystkim jednak przebudowie poddane zostaną tzw. schody Waltera łączące park pod Wałką z osiedlem w Błogocicach. Zmiany czekają również „Lasek Miejski w Błogocicach”, który oprócz ścieżki z nawierzchni mineralnej zyska naturalne elementy stanowiące zabezpieczenia przeciwoerozyjne w jarze. I to wszystko w 100% zrealizowane zostanie z dotacji pozyskanych dla miasta z Funduszy Norweskich.

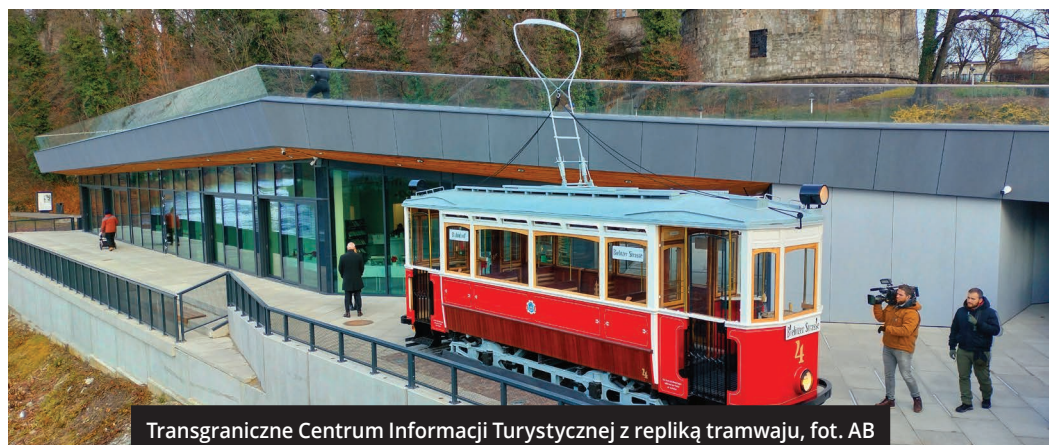
Ponieważ zadanie inwestycyjne pn.: **„Zabezpieczenie i stabilizacja kompleksu osuwiskowego przy ul. Błogockiej w Cieszynie etap I i II”** budzi wśród mieszkańców Cieszyna wiele pytań, pozwolę sobie

nadmienić, że inwestycja zakończona zostanie jeszcze w tym roku. Jej przedmiotem jest zabezpieczenie oraz stabilizacja osuwiska wraz z budową drogi gminnej. Zadanie (prace budowlane są w całości finansowane z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych lub ich usuwanie) podzielono na dwa etapy. Etap I był realizowany w ubiegłym roku i obejmował wykonanie muru oporowego celem zabezpieczenia drogi. Całkowita długość muru wynosi 204 m. Etap II w 2023 r. rozpoczęto od dokończenia pozostałych robót

przygotowawczych oraz konstrukcyjnych, w dalszej kolejności przystąpiono do budowy drogi klasy technicznej D o szerokości 6 m i długości 291,75 m. Według projektu organizacji ruchu, tą drogą będą mogły poruszać się pojazdy o maksymalnej masie do 3,5 t. Zabezpieczono również skarpy nad ul. Błogocką w postaci gwoździowania skarpy zwieńczonego siatkami przeciwoerozyjnymi oraz dodatkowego drenażu wgłębego, który przejmie napływ wody wewnątrz skarpy. Wzdłuż drogi powstał również ciąg pieszy z kostki brukowej o szerokości 1,5 m, który poprawi komunikację w ciągu ul. Błogockiej. Otwarcie drogi nastąpi po rozliczeniu zadania z Urzędem Wojewódzkim i uzyskaniu pozytywnego stanowiska Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Szanowni Państwo – wciąż wiele wyzwań przed nami i wiele miejsc w mieście wymaga doinwestowania i zmian, ale już teraz, podczas rozmów z mieszkańcami miasta i turystami, którzy nas odwiedzają słyszę, że Cieszyn pięknie się zmienia... rozwija... że realizowane inwestycje nadają mu nowy charakter. I to nie tylko w śródmieściu miasta.

Korzystając z okazji, chciałabym podkreślić, że to zasługa nas wszystkich. To zasługa mieszkańców, urzędników, przedsiębiorców i tych, którym leży na sercu przyszłość Cieszyna. Dziękuję za Państwa przychylność, otwarty dialog i współpracę, które pozwalają zmieniać nasze miasto na lepsze i wpływać tym samym na jakość życia jego mieszkańców. ●

Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej z repliką tramwaju, fot. AB

ul. Mickiewicza, fot. BSK

Tyle mnie dzieli ode mnie

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza na wieczór autorski Patryka Wojtasa, tegorocznego stypendysty Stypendium Burmistrza Miasta Cieszyna w zakresie twórczości artystycznej, upowszechniania kultury i opieki nad zabytkami, który odbędzie się 12 stycznia o godz. 18:00 w Galerii Ceglanej Domu Narodowego.

Autor tomiku Patryk Wojtas urodził się w 2004 roku. Swoje nastoletnie lata spędza w Cieszynie, gdzie uczęszcza do szkoły artystycznej, tworzy wiersze i rozwija swoje wszechstronne zainteresowania. W swoim tomiku autor przedstawia spojrzenie młodego, wrażliwego pokolenia na pozornie zwyczajne, płytkie tematy. Tomik podzielony jest na dziesięć zróżnicowanych rozdziałów dotyczących m.in.: rozczarowania, miłości, bólu czy euforii. Ten konkretny zbiór wierszy, ze względu na popularność tematyki, adresowany jest dla każdego, kto boryka się z codziennymi problemami.

Wstęp na spotkanie z młodym poetą jest wolny, zapraszamy! ◆

COK

Bal Cieszyński

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”, Restauracja „Kamienica Kończakowskich” oraz miłośnicy tradycji i folkloru cieszyńskiego zapraszają do udziału w XVIII Balu Cieszyńskim w strojach regionalnych, który odbędzie się w sobotę, 13 stycznia w Restauracji Historycznej „Pod Brunatnym Jeleniem”.

Bal będzie poprzedzony koncertem kolęd w wykonaniu Estrady Regionalnej „Równica” z Ustronia oraz Kapeli „Maliniorze” z Brennej, które zagrają i zaśpiewają Domu Narodowym. Koncert Kolęd rozpocznie się o godzinie 18:00 w sali widowi-

skowej Domu Narodowego. Bilety wstępu w cenie 10 zł będzie można nabyć w kasie COK. Z kolei bilety na bal cieszyński, który wystartuje o godzinie 19:00 w Restauracji Historycznej „Pod Brunatnym Jeleniem” są do nabycia w formie zaproszeń pod numerem telefonu 602 671 460. Bal Cieszyński również uświetni występ Estrady Regionalnej „Równica”, a do tańca przygrywać będą kapele „Maliniorze” z Brennej oraz „Nowina” z Jabłonkowa. Organizatorzy zapewniają wspaniałe menu i świetną zabawę do białego rana. ◆

COK

Ekumeniczny Orszak Trzech Króli

Cieszyński Ośrodek Kultury "Dom Narodowy" serdecznie zaprasza na Cieszyński Ekumeniczny Orszak Trzech Króli, który odbędzie się 6 stycznia. Start Orszaku spod Kościoła Jezusowego o godz. 10:00.

W programie wydarzenia przejście Orszaku na Rynek, pokłon Trzech Króli, wspólne kolędowanie oraz konkurs na najpiękniejszy strój orszakowy. Serdecznie zapraszamy! ◆

AB

DYSKUSYJNY KLUB PROPOZYCJI

Koło nr 2 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej „Mały Jaworowy” i Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zapraszają na spotkanie Dyskusyjnego Klubu Propozycji, które odbędzie się 17 stycznia o godz. 17:00.

Jego tematem będzie „Jordania na własną rękę”, a przedstawi go Izabela Kula. Wstęp tradycyjnie jest wolny. ◆

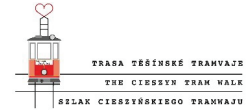
COK

PROJEKT „SZLAKIEM CIESZYŃSKIEGO TRAMWAJU – ROZWÓJ TRANSGRANICZNEJ TURYSTYKI”

CIESZYŃ & ČESKÝ TĚŠÍN

Szlak tramwajowy uroczyście otwarty!

To był wielki dzień dla Cieszyna i Czeskiego Cieszyna! 18 grudnia uroczyste otwarto „Szlak cieszyńskiego tramwaju” – najnowszy produkt turystyczny, który został zrealizowany ze środków Unii Europejskiej ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska.

Wydarzenie rozpoczęło się przy Dworcu Kolejowym w Czeskim Cieszynie, gdzie Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkievicz i Starosta Czeskiego Cieszyna Karel Kula powitali zebranych i symbolicznie przecięli wstęgę otwierającą szlak. Licznie zebranym mieszkańcom przygrywał zespół Silesian Dixie Band.

Inauguracyjny spacer rozpoczął się po symbolicznym przecięciu wstęgi. Część trasy, spod dworca do rynku w Cieszynie, poprowadziła przewodniczka, omawiając kolejne stacje. Spacer zakończył się projekcją multimedialną na fasadzie ratusza, tzw. mappingiem. Wielobarwne, kilkuminutowe show wywołało falę oklasków.

Zwieńczeniem całego wydarzenia było oficjalne odsłonięcie repliki cieszyńskiego tramwaju. Skrywana dotąd pod pokrowcem replika wzbudzała ogromne zainteresowanie. 18 grudnia po raz pierwszy można było do niej wejść, a kolejka chętnych ustawiała się w oczekiwaniu. Zdjęciom nie było końca! Obok, na fasadzie budynku Euroregionu w Czeskim Cieszynie, wyświetlony został mapping poświęcony historii tramwaju.

phot. AP

phot. AP

phot. AP

Tramwaj jest już dostępny dla mieszkańców oraz turystów i można go podziwiać w pełnej okazałości! Replika jest otwierana w godzinach pracy Transgranicznego Cen-

trum Informacji Turystycznej. Serdecznie zapraszamy do poznawania Cieszyna "Szlakiem cieszyńskiego tramwaju"! ♦

AP / RED. AB

KULINARNY SZLAK CIESZYŃSKIEGO TRAMWAJU: CUKIERNIA BRONOWSCY

W ramach projektu "Kulinarny szlak cieszyńskiego tramwaju" **Piekarnia – Cukiernia Bronowscy Czernichów (róg Sejmowej i Głębokiej)** przygotowała dwie słodkie propozycje dla swych gości:

■ **"WZ w tramwaju"**, czyli znane wszystkim ciastko z kremem, dodatkowo ozdobione wizerunkiem cieszyńskiego tramwaju,

■ **"Torcik Franciszek"** z czerwonym wsadem owoców leśnych i porzeczki ku czci F. Ringhofferera, którego firma produkowała wagony tramwajowe najpierw dla Pragi, a następnie w początkach XX w. dla innych miast monarchii austro-węgierskiej, w tym Cieszyna. ♦

AP

Nieznane materiały statystyczne do dziejów **cieszyńskiego tramwaju**

Na temat cieszyńskiej komunikacji tramwajowej, działającej w latach 1911-1921, sporo już napisano i dość dokładnie znane są szczegóły organizacyjne i techniczne jej funkcjonowania. Była bodajże najkrótszą spośród kilkunastu działających w monarchii austro-węgierskiej. Trasa jedynej działającej w mieście linii, której długość wynosiła niespełna 1800 m, prowadziła od centralnego dworca kolejowego, ulicami Dworcową i Główną w zachodniej części Cieszyna, przez most na Olzie pod zamkiem, ulicą Głęboką na rynek, stamtąd ulicą Szersznika, przez Drewniany Rynek i wzdłuż ulicy Wyższa Brama, gdzie tramwaj kończył bieg na skrzyżowaniu z ulicą Bielską. Tramwaj zatrzymywał się na 11 przystankach, a trasę przejazdu pokonywał w ok. 10-12 minut.

Całkowicie nieznane aspekty funkcjonowania cieszyńskiego tramwaju odkryć można za sprawą zachowanych w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej (zespół Archiwalia Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, sygn. APTL 006.117), a niewykorzystywanych dotąd przez badaczy materiałów archiwalnych. To komplet urzędowych sprawozdań, zawierający comiesięczne zestawienia liczby pasażerów tramwaju oraz wysokości wpływów finansowych ze sprzedaży biletów. Zestawienia te, sporządzone przez miejski urząd przemysłowy, obejmują dane za 10 lat funkcjonowania cieszyńskiej komunikacji tramwajowej od jej otwarcia 12 lutego 1911 r. aż do 1920 r.

Jak z nich wynika, liczba pasażerów ulegała w ciągu dziesięciu lat znacznym wahaniom, wyraźnie zresztą powiązanych z wydarzeniami historycznymi. W 1911 r., pierwszym roku działalności nowo uruchomionej cieszyńskiej komunikacji tramwajowej, skorzystało z niej 420 127 pasażerów. W kolejnych trzech latach liczba pasażerów stopniowo malała (1912: 386 080, 1913: 385 356, 1914: 373 411), po czym zaczęła rosnąć, a tendencja wzrostowa utrzymała się aż do 1920 r., kiedy odnotowano ostatnie dane. Najszybszy wzrost liczby pasażerów nastąpił w latach I wojny światowej (1915: 414 084, 1916: 621 731, 1917: 905 667, 1918: 1 158 392). Nie był on spowodowany wzrostem liczby mieszkańców Cieszyna (która utrzymywała się wówczas na podobnym poziomie ok. 20 tys. osób), lecz obserwowanym w tym

Städt. Industrie-Amt. Strassenbahn

Monat	Betriebslänge Km.	beförderte Personen Anzahl	Einnahmen				Personen befördert v. 1. Jänner im Gesamt	Einnahmen v. 1. Jänner			
			für Perso- nen und Geplack im Jahr	Vorjahr		für Perso- nen und Geplack im Jahr		Vorjahr			
				im Gesamt	günstig +			ungstg. -	im Gesamt	günstig +	ungstg. -
1919			Kronen			Kronen			Kronen		
Januar	172	40918	18431.56	13407.92	5023.64	40918	18431.56	13407.92	5023.64		
Febr.		37103	20481.86	13389.12	7092.74	148021	38912.82	26797.04	12115.78		
März		44282	25448.34	10406.08	14842.26	242303	44161.16	37203.12	20958.04		
April		46094	25805.78	15051.60	10754.18	338394	29966.94	52254.72	37412.22		
Mai		103943	28537.10	16631.52	11905.58	446340	118530.04	62926.24	49612.80		
Juni		110995	29653.56	18279. -	11374.56	557335	148192.60	87205.24	60987.36		
Juli		93447	30010.38	21036.44	8973.94	650782	178202.08	108241.68	69901.37		
August		91144	31066. -	22707.12	8358.88	242299	210261.92	130450.10	78114.78		
September		108862	38136.28	22692.96	15443.32	851161	247405.2	153643.2	97617.70		
Oktober		127457	44608.22	19734.52	44873.70	978618	29013.68	133382.28	118635.40		
November		116631	46999.08	16341.12	30657.96	1091249	339011.76	189919.40	149292.36		
December		114760	51339.74	16915.28	34424.46	1209009	390351.50	206634.68	183717.81		

fot. archiwum Książnicy Cieszyńskiej

czasie znacznym napływem przyjezdnych. Jak piszą historycy, w latach I wojny światowej Cieszyn był „wielkim lazaretem dla żołnierzy”, których kierowano na leczenie do miejscowych szpitali. Przede wszystkim zaś w 1916 r. w Cieszynie (a dokładniej w budynku gimnazjum Albrechta, obecnie Liceum Ogólnokształcące im. A. Osuchowskiego) ulokował się naczelny austro-węgierski sztab wojskowy, a w mieście zaroiło się od oficerów. Jak można przypuszczać, to właśnie przyjezdni stanowili znaczącą część pasażerów cieszyńskiej komunikacji tramwajowej. Tendencja wzrostowa, choć już nie w tak spektakularnym stopniu, utrzymała się także po zakończeniu I wojny światowej. W 1919 r. cieszyńskie tramwaje przewiozły aż 1 209 009 pasażerów, a więc niemal trzykrotnie więcej niż na początku istnienia linii, a przez osiem miesięcy 1920 r. – 901 872 osób.

Wraz ze wzrostem liczby pasażerów powiększały się też wpływy finansowe z komunikacji tramwajowej. Na ich podstawie stwierdzić można, że do 1917 r. ceny biletów utrzymywały się na niezmiennym poziomie, a wpływy wynosiły średnio 0,12-0,13 korony za pasażera. Od 1918 r. z powodu

inflacji ceny biletów zaczęły rosnąć, by do kwietnia 1920 r. osiągnąć wysokość 0,52 korony za pasażera.

Ostatnie zapisane w zestawieniach dane pochodzą z sierpnia 1920 r. Niewiele wcześniej, na mocy decyzji Rady Ambasadorów z 28 lipca 1920 r. dokonano podziału miasta Cieszyna i całego Śląska Cieszyńskiego pomiędzy Polskę a Czechosłowację. Na moście na Olzie pojawiły się posterunki polskiej i czechosłowackiej straży granicznej, a kontrole graniczne, którym podlegały także przejeżdżające tramwaje, znacznie skomplikowały funkcjonowanie miejskiej komunikacji. Problematyczne stało się także dzielenie kosztów jej utrzymania pomiędzy dwa miasta i dwa kraje. Ostatecznie podjęta więc została decyzja o likwidacji cieszyńskiej komunikacji tramwajowej, co nastąpiło 2 kwietnia 1921 r.

Materiały statystyczne do dziejów cieszyńskiego tramwaju zostały przez Książnicę Cieszyńską zdigitalizowane i są udostępniane za pośrednictwem Śląskiej Biblioteki Cyfrowej pod adresem: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/560744>.

MAŁGORZATA SZELONG
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

III edycja już za nami!

8 grudnia w Sali Sesyjnej cieszyńskiego ratusza oficjalnie zakończyła się trzecia, ostatnia już edycja Szkoły Liderów Miasta Cieszyna. 16 osób, reprezentujących samorząd, organizacje pozarządowe oraz biznes, zaprezentowało rekomendacje dla rozwoju miasta.

Szkoła Liderów Miasta Cieszyna to program realizowany w ramach projektu „Cieszyn – miasto samowystarczalne” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach programu „Rozwój lokalny”. Jego celem było stworzenie unikatowej wspólnoty zaangażowanych ludzi, którzy ponad podziałami będą w stanie znaleźć obszary ważne w rozwoju miasta i wypracować rozwiązania. To szkoła dialogu i radzenia sobie z konfliktem, a także wzmacniania własnej pozycji w mieście i budowania nieoczywistych koalicji na rzecz dobra wspólnego.

W grudniu br. zakończyła się trzecia edycja Szkoły Liderów Miasta Cieszyna. W sumie, w czasie trwania całego przedsięwzięcia, szkolenie liderkie przeszło 45 osób, które mieszkają w Cieszynie, pracują w tym mieście lub działają na jego rzecz i mogą oddziaływać na środowisko lokalne.

Wśród absolwentów III edycji programu znalazły się następujące osoby, reprezentujące sektor samorządowy, biznesowy, a także pozarządowy:

- Jacek Bąk,
- Elżbieta Chmiel,
- Izabela Golec,
- Zbigniew Huczała,
- Sabina Kasprzak-Tecmer,
- Łukasz Kazimierowicz,
- Wojciech Krawczyk,
- Renata Kowalewska-Szucio,
- Damian Legierski,
- Michał Nowak,
- Maciej Russek,

fot. Szkoła Liderów

- Magdalena Staszkiwicz,
- Elżbieta Štěrba Molenda,
- Renata Weber,
- Izabela Zgoda-Gałużka,
- Władysław Żagan.

Absolwenci III edycji przedstawili rekomendacje zmian w mieście, które ich zdaniem warto wdrożyć w Cieszynie:

- 1. Interaktywny Katalog Organizacji Pozarządowych Miasta Cieszyna,
- 2. Utworzenie Centrum Współpracy Transgranicznej/Centrum Přeshraniční Spolupráce,

- 3. Rozwój turystyki miasta Cieszyn w oparciu o zainicjowaną współpracę przedsiębiorców z przedstawicielami sektora publicznego.

Serdecznie gratulujemy uczestnikom III edycji! Przed absolwentami Szkoły Liderów Miasta Cieszyna jeszcze jedno spotkanie, podczas którego cieszyńscy liderzy będą brali udział w konsultacjach Strategii Rozwoju Miasta Cieszyna do roku 2030. ♦

AB

BEZPŁATNY KURS "SENIORZY W SIECI"

Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę” i Fundacja Aktywności Społecznej "Cieszynianka" zapraszają serdecznie do cieszyńskiej Pracowni Orange (ul. Kossak-Szatkowskiej 6) na kurs "Seniorzy w Sieci".

Kurs realizowany jest online w 4 krajach: Polska, Czechy, Słowacja i Węgry. Biorąc pod uwagę fakt, że nie wszyscy

seniorzy mają wystarczające warunki do realizowania kursu w swych domach, Pracownia Orange w Cieszynie zaprasza seniorów w swe progi.

Zapisy przyjmowane są pod numerem telefonu 536 050 906, liczba miejsc jest ograniczona.

Program kursu jest następujący:

- 12.01 g. 16:30 – spotkanie organizacyjne.

Warsztaty w ramach kursu:

- 1. „Czytanie informacji” – 15, 22 i 29 stycznia, g. 17:00 (gr. I) oraz 16, 23, 30 stycznia, g. 17:00 (gr. II),
- 2. „Bezpieczeństwo w sieci” – 5, 12, 19 lutego, g. 17:00 (gr. I) oraz 6, 13, 20 lutego, g. 17:00 (gr. II). ♦

ORG. / RED. AB

Szkoła Rzemiosł Cieszyn oficjalnie zakończona

Norway grants

10 grudnia w Zamku Cieszyn odbyło się uroczyste zakończenie pierwszej edycji Szkoły Rzemiosł Cieszyn. 55 uczestników i wolnych słuchaczy, po dziesięciu miesiącach nauki, odebrało z rąk Burmistrz Miasta Cieszyna Gabrieli Staszekiewicz oraz Dyrektora Zamku Cieszyn Magdaleny Chorąży-Suchy swoje certyfikaty.

– Oplotła nas nić, którą zaczęliśmy prząść 10 miesięcy temu. Nawet jeśli któraś z uczestniczek nie czuła pasji do wełny, to z całą pewnością mogę stwierdzić, że dziś już każda z nich to czuje – tak o swoim doświadczeniu w Szkole Rzemiosł mówiła Agnieszka Macoszek, która prowadziła grupę obróbki wełny.

Potwierdzeniem tego jest przede wszystkim fakt, że każda z uczestniczek przyszła tego dnia ubrana w coś, co sama zrobiła!

– Dziesięć miesięcy temu stanęła przede mną grupa dwa pokolenia młodsza, w dodatku grupa artystów, grafików. Wśród nich ja, z umysłem ścisłowca! Pojęcia – dla mnie jednoznaczne, dla artystów – zupełnie niejednoznaczne! – tak o swojej grupie i początkach mówiła Anna Samińska, Introligatorka. Kontynuował Mąż, Leszek Samiński. – Największym zaskoczeniem jest to, że aż osiem osób przetrwało i umie oprawić książkę. Była masa potyczek, ale powstała silna grupa. Macie mocne korzenie i bardzo długie skrzydła. Od was zależy, jak daleko polecicie!

Oprócz zajęć praktycznych, uczestnicy Szkoły Rzemiosł brali również udział w za-

fot. Zamek Cieszyn

jęciach z modułu biznesowego, które m.in. prowadziła Ula Szwed: – Dla mnie to było mocne zderzenie z wrażliwością. Praca z osobami o tak wysokiej wrażliwości, to było dla mnie wyzwanie. Jak połączyć te dwa światy, tak bardzo różne światy: rzemieślniczy i biznesowy.

Na wystawę prac absolwentów pt. "Rzemiosło Zachwyca!" zapraszamy do

25.02.2024 do sali wystawowej w Oranżerii Zamku Cieszyn. ♦

ZAMEK CIESZYN

Projekt: „Cieszyn – miasto samowystarczalne” jest finansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach programu „Rozwój lokalny”.

Świąteczna Paczka dla Seniora

Fundacja św. Elżbiety Węgierskiej w Cieszynie przekazuje serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które włączyły się w III edycję akcji „Świąteczna Paczka dla Seniora”.

Od listopada organizatorzy zachęcali do udziału w zbiórce prezentów dla podopiecznych cieszyńskich ZOL i DPS. Co wchodziło w skład prezentów? Kawa, herbata, soki, słodycze, a także kosmetyki – nawilżane chusteczki, oliwka, pasta do zębów, patyczki higieniczne, szampony, dezodoranty, maszynki do golenia czy gąbki do mycia. Fundacja św. Elżbiety Węgierskiej z radością informuje, że udało się zebrać paczki dla wszystkich podopiecznych zakładów opiekuńczych

i domów pomocy z terenu Cieszyna – ponad 600 paczek!

– W akcję włączyły się wszystkie przedszkola, szkoły podstawowe i średnie z Cieszyna oraz szkoły z okolic naszego miasta. Grono fundatorów powiększyli również liczni indywidualni ofiarodawcy oraz wszystkie parafie, a w szczególności Parafia im. Najświętszej Marii Panny z Bobrka. Wszystkim zaangażowanym osobom ogromnie dziękujemy! – mówią organizatorzy zbiórki. – Wyrazy wdzięczności kierujemy także do Biblioteki Miejskiej w Cieszynie oraz do młodych wolontariuszy ze Szkoły Podstawowej nr 2, na czele z nauczycielką, panią Ewą Makowską. ♦

FUNDACJA ŚW. ELŻBIETY WĘGIERSKIEJ / RED. AB

fot. Fundacja św. Elżbiety Węgierskiej

Antosia Kraszewska na małej Eurowizji

Antosia Kraszewska, wokalistka z Cieszyna, wystąpiła na EURO POP CONTEST, który odbywał się w dniach od 23 do 27 listopada w Berlinie. W konkursie uczestniczyły delegacje z 20 państw, między innymi Bułgarii, Słowacji, Słowenii, Litwy, Łotwy, Estonii, Armenii, Gruzji, Tajlandii, Indonezji, Izraela, Malty i Niemiec.

fot. mat. pras.

fot. mat. pras.

Udział Antosi Kraszewskiej w festiwalu to wynik nominacji, jaką otrzymała w czasie wygranego w czerwcu 43. Międzynarodowego Dziecięcego Festiwalu Piosenki i Tańca w Koninie.

Pierwszy dzień festiwalowych zmaganiń rozpoczęła oficjalna konferencja, w trakcie której uczestnicy losowali numery startowe na pozostałe dwa dni przesłuchań. Rozpoczęły się one w piątek od prezentacji "National Song", a więc piosenki w języku ojczystym, ze specjalnym podkreśleniem kultury i tradycji poszczególnych krajów. Tego dnia Antosia zaprezentowała piosenkę z repertuaru Anny Marii Jopek "Ale jestem".

Drugi dzień upłynął pod znakiem "World Hits", a więc światowych hitów i największych znanych wokalistek i wokalistów. Młoda cieszynianka zaprezentowała tego dnia piosenkę z repertuaru Destiny's Child "Stand Up for Love".

Ostatniego dnia odbyła się uroczysta gala finalistów, na której osoby zakwalifikowane śpiewały piosenkę wskazaną przez organizatora. Jako że Antosia znalazła się w tym zacnym gronie, śpiewała utwór z drugiego dnia przesłuchań, ostatecznie

stając na piątym miejscu podium. Warto zaznaczyć, iż właśnie miejsca od 1-5 są tym festiwalu nagradzane i zaliczane do grona finalistów.

Udział w tym wydarzeniu to niesamowite i niezapomniane przeżycie, owocujące mnóstwem nowych znajomości na całym świecie, dostarczającym nieopisanych przeżyć, wzruszeń, a także możliwości opanowania nerwów, tremy i pokonywania barier językowych. Poprzez tak wielką liczbę narodowości, jaka zjeżdża do Berlina, festiwal w gronie uczestników nazywany jest małą Eurowizją. – To dla mnie ogromny zaszczyt, że mogłam tam być – podkreśla Antosia Kraszewska.

– Przy okazji składamy wielkie dzięki niezastąpionej Justynie Masny za przygotowanie – mówią rodzice młodej wokalistki. – Za okazaną pomoc i wsparcie dziękujemy bardzo Państwu Małgorzacie i Stanisławowi Szwedom oraz Marii Magdalenie i Andrzejowi Manowskiemu. Dziękujemy także za moc życzliwości ze strony Zespołu Teatralnego Parafii św. Elżbiety w Cieszynie. ♦

MAT. PRAS.

Hat-trick **Bartosza Lotera**

fot. mat. pras.

Tegoroczne Zimowe Mistrzostwa Polski 17-18 latków, które odbyły się w dniach 15-17 grudnia w Olsztynie, były wyjątkowo szczęśliwe dla Bartosza Lotera, zawodnika pochodzącego z Cieszyna, na co dzień trenującego w Oświęcimiu.

Młody pływak zdobył aż trzy złote medale w stylu klasycznym na dystansach 50, 100, 200 metrów, zapewniając sobie prestiżową koronę stylu klasycznego i 3 tytuły Mistrza Polski.

Bartosz na co dzień trenuje w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Oświęcimiu pod okiem trenera Piotra Woźnickiego, gdzie po kilka godzin dziennie ciężko pracuje na swoje sukcesy. Współpracuje również z trenerem techniki Kajetanem Załuskim

oraz trenerem przygotowania motorycznego Michałem Pietrzakiem.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! ♦

MAT. PRAS.

fot. mat. pras.

EKO – ozdoba choinkowa

7 grudnia Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkievicz wręczyła nagrody w konkursie „EKO – ozdoba choinkowa” dla uczniów cieszyńskich szkół podstawowych.

Konkurs na wykonanie ekologicznej bożonarodzeniowej ozdoby choinkowej dla klas 1-4 oraz ekologicznego stroika bożonarodzeniowego dla klas 5-8 pod nazwą „EKO – ozdoba choinkowa” dla uczniów cieszyńskich szkół podstawowych realizowany jest przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Cieszynie. Z przyjemnością publikujemy listę zwycięzców!

● ● ●
I kategoria wiekowa „EKO – ozdoba choinkowa” dla dzieci z klas 1-4 szkół podstawowych – ekologiczna bożonarodzeniowa ozdoba choinkowa (liczba złożonych prac – 49):

■ I miejsce: Antoni Majchrowski kl. 3A – Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi,

■ II miejsce: Marcela Miesiączek kl. 3B – Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Przedszkolnymi,

■ III miejsce: Celina Rozenkiewicz kl. 3A – Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi.

■ Wyróżnienia:

1) Ewa Kiełkowska kl. 3A – Szkoła Podstawowa nr 1,

2) Liliana Krzemińska kl. 1B – Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Przedszkolnymi,

● ● ●
II kategoria wiekowa „EKO – ozdoba choinkowa” dla dzieci z klas 5-8 szkół podstawowych – ekologiczny stroik bożonarodzeniowy (liczba złożonych prac – 13):

3) Michalina Śliwka kl. 4A – Szkoła Podstawowa nr 7.

■ I miejsce: Izabela Nowak kl. 6A – Szkoła Podstawowa nr 7,
■ II miejsce: Edward Chuhaiev kl. 7A – Szkoła Podstawowa nr 7,
■ III miejsce: Natalia Cholewa kl. 8D – Zespół Placówek Szkolno Wychowawczo Rewalidacyjnych.

■ Wyróżnienia:

1) Antoni Penkała kl. 7A – Szkoła Podstawowa nr 7,

2) Apolonia Golecka kl. 7A – Szkoła Podstawowa Towarzystwa Ewangelickiego,

3) Amelia Juroszek kl. 6B – Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi.

Wszystkim uczestnikom serdecznie dziękujemy za udział w konkursie, a zwycięzcom gratulujemy wygranej! Nagrodzone prace zdobiją choinkę w hallu ratusza i są wyeksponowane na korytarzu przy gabinecie Burmistrz Miasta Cieszyna. ●

OSR / RED. AB

KS Shindo na Mistrzostwach Europy!

Od 1 do 3 grudnia zawodnicy Klubu Sportowego Shindo brali udział w 36. Mistrzostwach Europy Karate Shotokan ESKA, które odbywały się w hiszpańskiej miejscowości San Fernando. W Mistrzostwach wzięło udział 354 zawodników z 22 państw.

Powołanie przez Polski Związek Karate na 36 Mistrzostwa Europy Karate Shotokan ESKA otrzymali: Franciszek Janiczek, Tymoteusz Czernik, Filip Chitryniewicz, Piotr Szafarczyk, Iga Płoskonka, Roksana Bączek, Maria Chrośnik. Zawodnicy Klubu Sportowego Shindo wywalczyli:

■ Kumite drużynowe kadetów i juniorów – F. Janiczek, T. Czernik, M. Pietrzyk – 5 miejsce.

■ Kumite kadetek – Iga Płoskonka – 9 miejsce.

■ Kumite indywidualne kadetek – Roksana Bączek – 9 miejsce.

■ Kumite indywidualne młodzików – Filip Chitryniewicz – 9 miejsce.

Serdecznie gratulujemy znakomitych wyników! Współorganizatorem wyjazdu reprezentacji Cieszyna na Mistrzostwa Europy Karate Shotokan San Fernando

w Hiszpanii było Miasto Cieszyn. Klub dziękuje również rodzicom i sponsorom prywatnym za pomoc przy realizacji wyjazdu. ●

KS SHINDO / RED. AB

● ● ●
KS Shindo na Mistrzostwach Europy!

Halo, Bobrek!

Mimo zimowej aury za oknem Zamek Cieszyn nie zwalnia tempa. Prace nad wdrożeniem koncepcji zagospodarowania terenu na Bobrku postępują.

Od ostatniego spotkania z mieszkańcami Bobrka minęły trzy miesiące. W tym czasie wspólnie z architektami ze Studia Pronobis Zamek Cieszyn intensywnie pracował nad koncepcją zagospodarowania terenu zielonego. – Naszym priorytetem były potrzeby mieszkańców, których zaangażowanie w trakcie wakacyjnych spotkań zmotywowało nas do jeszcze intensywniejszej pracy. Efektem naszych starań jest raport końcowy zawierający rekomendację zagospodarowania terenu oraz koncepcję w formie graficznej – informuje Zamek Cieszyn. – Oba dokumenty stworzone zostały na bazie procesu partycypacyjnego z mieszkańcami Bobrka. Zawierają one sugestie na temat poprawy fizycznej komunikacji między Bobrkiem Wschód i Bobrkiem Zachód, integracji mieszkańców poprzez stworzenie dopasowanej do ich oczekiwań infrastruktury oraz rozbudowania strefy sportowej. Wszystko to z uwzględnieniem zachowania walorów przyrodniczych miejsca. Prezentacja raportu i jego przekazanie odbyły się 1 grudnia w Oranżerii Zamku Cieszyn. W spotkaniu wzięli udział: Przemysław Major – Burmistrz Miasta Cieszyna, Magdalena Chorąży – Suchy – Dyrektor Zamku Cieszyn, Przedstawiciele Górnicy Spółdzielni Mieszkaniowej oraz Spółdzielni Cieszynianka, pracownicy Zamku Cieszyn. Raport prezentował Grzegorz Pronobis z Pronobis Studio, który wspólnie z Zamkiem Cieszyn koordynował prace partycypacyjne. Na spotkaniu poruszone były tematy dalszej pracy nad koncepcją w tym możliwość opracowania planu funkcjonalno-użytkowego dla

Niebawem koncepcja wraz z opisem funkcjonalnym i wizualizacjami trafi do mieszkańców Osiedla. Liczymy na dalszą udaną współpracę z interesariuszami.

terenu obu osiedli. Kolejnym tematem było poszukiwanie źródeł finansowania przedsięwzięcia i współpracy obu Spółdzielni oraz Urzędu Miejskiego.

Prezentowany projekt koncepcyjny uwzględnia podział terenu obecnego boiska na Bobrku Zachód na dwie strefy – aktywną, oddaloną od zabudowań mieszkalnych oraz strefę cichą, uwzględniającą potrzeby mieszkańców zamieszkujących najbliższe położone nieruchomości. Strefa głośna zawiera dwa boiska (jedno już istniejące do koszykówki oraz nowe – wielofunkcyjne), plac do kalisteniki, o który szczególnie zabiegali młodszy mieszkańcy osiedla, a także towarzyszącą terenowi rekreacyjnemu infrastrukturę

przeznaczoną do siedzenia. Natomiast strefa cicha, obsadzona roślinnością, ma służyć kontemplacji natury i odpoczynkowi. Naturalną granicę między strefami stanowi ścieżka łącząca osiedla Bobrek Wschód i Zachód.

Niebawem koncepcja wraz z opisem funkcjonalnym i wizualizacjami trafi do mieszkańców osiedla. Liczymy na dalszą udaną współpracę z interesariuszami.

Projekt „Human Cities. Creative works with small and remote places” (SMOTIES) jest współfinansowany z programu Creative Europe oraz ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. ♦

ZAMEK CIESZYN

Budżet Obywatelski 2023

Rok dobiega już końca, czas więc przyrzeć się temu, jak przebiega finalizacja projektów, które zostały wybrane przez mieszkańców do realizacji w Budżecie Obywatelskim 2023. Zapraszamy do lektury!

Przypomnijmy – w edycji Budżetu Obywatelskiego na rok 2023 o głosy mieszkańców walczyło 5 projektów:

- Renowacja zabytkowego kamiennego krucyfiks na Placu Św. Krzyża w Cieszynie,
- Siatkówka plażowa w Krasnej,
- Murale po cieszyńsku,
- Złota rączka dla Seniora,
- Całoroczny Fortepian Cadenza na Wzgórzu Zamkowym.

W głosowaniu, które odbyło się w terminie 14-31 października 2022 r., wybrano do realizacji 3 przedsięwzięcia. Najwyższą liczbę głosów (1158) uzyskał projekt nr 9 – **Renowacja zabytkowego kamiennego krucyfiks na Placu Św. Krzyża w Cieszynie**. Ten pochodzący z 1764 roku zabytek architektury był w fatalnym stanie technicznym, jego wygląd znacznie odbiegał od zmodernizowanej ul. Głębokiej oraz zmienionego Placu Św. Krzyża. Do realizacji wybrany został również projekt nr 10 – **Siatkówka plażowa w Krasnej** (654 głosy), którego zakres obejmował budowę boiska do siatkówki plażowej na terenie Szkoły Podstawowej nr 7 w Cieszynie. Jak argumentowali wnioskodawcy, teren przyległy do szkoły może stanowić centrum sportowo-rekreacyjne dzielnicy Krasna, którego boisko do piłki plażowej mogłoby być znakomitym uzupełnieniem. Ostatnim projektem wybranym do realizacji w edycji 2023 był projekt nr 3 – **Murale po cieszyńsku**.

Z radością możemy poinformować, że projekty **Renowacja zabytkowego kamiennego krucyfiks na Placu Św.**

Krzyża w Cieszynie oraz **Murale po cieszyńsku** zostały w całości zrealizowane. Odświeżenie odrestaurowanego krucyfiks odbyło się 14 grudnia. Zebranych na placu św. Krzyża przywitała pani Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkievicz wraz z proboszczem parafii pw. św. Marii Magdaleny Jackiem Graczem oraz Janem Kawulokiem, wnioskodawcą projektu do BO2023. Zaprezentowano dwie nowe publikacje wydane na tę okazję – broszurę przybliżającą historię placu św. Krzyża oraz ulotkę o kamiennym krucyfiksie z zagadką i objaśnieniem dotyczącym chronostychów. W kościele odbył się wykład Jana Pawła Borowskiego z Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Broszura o placu św. Krzyża oraz ulotka o kamiennym krucyfiksie dostępne są w Cieszyńskim Centrum Informacji. Zachęcamy do lektury!

W ramach kolejnego projektu, „Murale po cieszyńsku”, udało się zrealizować cztery dzieła, mimo ograniczonej kwoty na realizację zadania. Nawiązują one do materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego Śląska Cieszyńskiego i świadczą o jego wyjątkowym potencjale kulturowym i tradycji. I tak możemy dziś podziwiać następujące murale:

- os. Piastowskie, ul. Polna 3 – Cieszynka,
- os. Liburnia, ul. Szymanowskiego 3 – Strój cieszyński,
- os. Podgórze, ul. Popiołka 2 – Filigran cieszyński,
- os. Bobrek Wschód, ul. Barteczka 23 – "Po naszymu" (kolaż słów w gwarze cieszyńskiej).

Z powodu warunków atmosferycznych oraz kwestii związanych z gruntem, projekt **Siatkówka plażowa w Krasnej** nie został jeszcze w całości zrealizowany. Zakończenie prac związanych z tym projektem zaplanowane jest na 2024 rok.

– Dziękuję wszystkim, którzy wzięli udział w Budżecie Obywatelskim 2023 – zarówno tym, którzy złożyli propozycje projektów, jak i tym, którzy wzięli udział w głosowaniu – dodaje Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkievicz. – Zaproszenie mieszkańców do decydowania o mieście to recepta na lepsze, szczęśliwsze i bardziej przyjazne miejsce do życia.

A my już dzisiaj zachęcamy do udziału w kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego! ●

AB

fot. JK

fot. AP

fot. JK

Unikalne, lotnicze archiwalia przetrwały nad Olzą

We wrześniu 1957 r. Cieszyn stał się centrum ogólnopolskich obchodów 25. rocznicy tragicznej śmierci pilotów Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury. Staraniem Komitetu Organizacyjnego nad Olzą zorganizowano wówczas wystawę pamiątek po polskich bohaterach przestworzy.

Ekspozycje napłynęły z najdalszych zakątków Polski, a nawet z zagranicy. Dziś ich część znajduje się w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej, wśród archiwaliów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Jest też szansa, że w przyszłym roku zostaną zdigitalizowane.

Obchody 25. rocznicy śmierci Żwirki i Wigury trwały od 12 do 15 września w Bielsku-Białej, Cieszynie oraz Cierlicku na Zaolziu. Na lotnisku w Aleksandrowicach zorganizowano wówczas spotkanie i przelot załóg reprezentujących regionalne aerokluby, odbyły się także pokazy lotnicze samolotów odrzutowych i sportowych. Z kolei głównym punktem uroczystości

w Cieszynie była okolicznościowa akademii zorganizowana 14 września w Teatrze A. Mickiewicza. W jej trakcie kpt pilot Stanisław Płonczyński opowiedział barwnie o wspólnych przeżyciach i zwycięstwie Żwirki i Wigury w wielkim Challenge'u w 1932 r. w Berlinie. Interesująca była również relacja naocznego świadka katastrofy Józefa Stebla z Cierlicka. Dodatkowo Zaolzianin przybliżył zebranym historię budowy pomnika na Żwirkowisku oraz wysiłki Polaków (i Czechów) mające uczcić miejsce śmierci lotników. Atrakcyjnym punktem programu było również odtworzenie z taśmy przemówienia Żwirki wygłoszonego w rozgłośni Radia Wileńskiego kilka dni po odniesionym zwycięstwie w Berlinie.

się zaś wielkim powodzeniem. „Głos Ziemi Cieszyńskiej” donosił, iż obejrzeni ją... wszyscy mieszkańcy Cieszyna!

Faktycznie zgromadzono na niej wiele cennych pamiątek. Można było zobaczyć nagrody za zwycięstwo w Challenge'u, telegramy z gratulacjami od różnych osobistości, archiwalne fotografie, albumy rodzinne, wydawnictwa i wiele innych.

Uwagę przykuwały znaczki pocztowe wydane z okazji zwycięstwa w Challenge'u, które nadeszły nad Olzę aż z Wilna. Wiele pamiątek przysłali również mieszkańcy czeskosłowackiej części Śląska Cieszyńskiego. Szereg z nich dokumentowało tragiczną katastrofę w Cierlicku, późniejsze uroczystości żałobne oraz przesłane wówczas kondolencje.

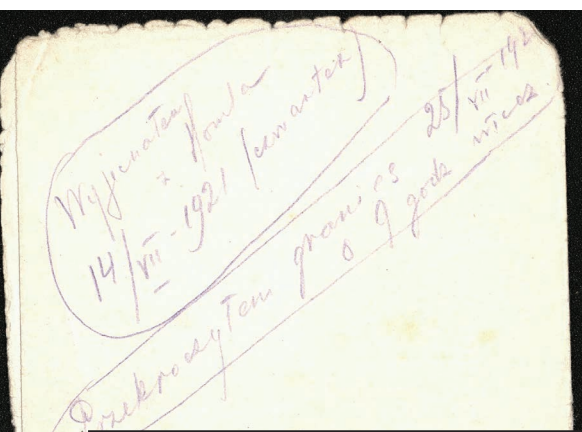
W zbiorach Książnicy Cieszyńskiej, w kolekcji Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, nadal przechowywane są dokumenty związane z działalnością Komitetu obchodu 25-lecia katastrofy lotniczej Żwirki i Wigury w Cieszynie. Do dziś można przeczytać protokoły z jego posiedzeń, sprawozdania czy korespondencję prowadzoną przez jego członków. Zachował się regulamin Ogólnopolskiego Zjazdu Motorowego do Cieszyna oraz program zorganizowanego we wrześniu 1957 r. Tygodnia Lotnictwa Polskiego. Dużo bardziej interesujące są jednak pamiątki, jakie tworzyły zorganizowaną wówczas nad Olzą wystawę. Są to m.in. archiwalne zdjęcia Franciszka Żwirki, czasopisma lotnicze i wycinki prasowe z lat 1921-1957, przedwojenne fotografie Żwirkowiska, a także oryginalne dokumenty, certyfikaty i dyplomy należące niegdyś do Franciszka Żwirki. Zachowała się na przykład kartka z odręcznymi notatkami przyszłego lotnika o przekroczeniu granicy radziecko-polskiej w 1921 r.

ZDOBYLI 50 TYSIĘCY DINARÓW

Po wybuchu I wojny światowej Franciszek Żwirko został powołany do armii rosyjskiej, z którą walczył z Niemcami m.in. w 27 pułku strzelców syberyjskich i 674

DEFILADA SAMOLOTÓW I... MOTOCYKLI

Wieczorem, po zakończonej akademii, rocznicowe uroczystości przeniosły się na boisko Stali, gdzie mimo niesprzyjającej pogody rozpalono harcerskie ognisko. Dzień później na rynku odbyła się wielka manifestacja miejscowego społeczeństwa oraz licznych delegacji. Zorganizowano nawet „defiladę” 720 motocykli i samochodów kierowanych przez uczestników zjazdu gwiazdzonego motocyklistów z całej Polski. Następnie oficjalne delegacje przeniosły się do Cierlicka na miejsce katastrofy. Tam na gości z Polski czekały już tłumy, przeważnie zaolziańskich Polaków. Przy dźwiękach marsza żałobnego złożono wieńce pod pomnikiem na miejscu katastrofy, a nad cierlickim lasem przeleciały najnowsze polskie odrzutowce wojskowe. Przebieg uroczystości z helikoptera rejestrowała kamera Polskiej Kroniki Filmowej. Niestety wdowie po kapitanie Żwirko nie było dane obejrzyć rocznicowych obchodów. Zmarła dwa tygodnie wcześniej w Warszawie. Do Cieszyna przyjechał za to syn, Henryk Żwirko. W zbiorach Książnicy zachował się m.in. wykaz wypożyczonych przez niego pamiątek. Zorganizowana wówczas w oknach wystawowych sklepu tekstylnego przy rynku wystawa cieszyła

Kartka z odręcznym zapiskiem Franciszka Żwirki o przekroczeniu granicy radziecko-polskiej w 1921 r.

pułku piechoty. Służbę w armii rosyjskiej zakończył w randze porucznika, po czym w 1917 r. zgłosił się do tworzącego się w Rosji korpusu polskiego gen. Józefa Dobrowa-Muśnickiego. Po jego demobilizacji w lipcu 1918 r. wstąpił do rosyjskiej „białej” Armii Ochotniczej gen. Denikina i walczył w rosyjskiej wojnie domowej. Ukończył wówczas kurs obserwatorów lotniczych, a we wrześniu 1921 r. przedostał się do Polski i zgłosił do służby w polskim lotnictwie. Na jednej z kartek, jakie spoczywają wśród dokumentów cieszyńskiego Towarzystwa Ludoznawczego, odręcznie zanotował: „Wyjechałem z Homla 14/VII 1921 (czwartek). Przekroczyłem granicę 25/VII 1921 o 9 godz. wieczorem”.

Niecały rok później, w maju 1922 r., Oficerski Trybunał Orzekający uznał, iż były porucznik armii rosyjskiej Franciszek Żwirko może być oficerem Wojska Polskiego. Oryginalny odpis tego dokumentu także znajduje się nad Olzą. Książnica przechowuje ponadto orzeczenie lekarskie wystawione przez warszawskie Centrum Badań Lotniczo-Lekarskich. Dokument ze stycznia 1932 r. zaświadcza, iż Franciszek Żwirko poddał się badaniom lekarskim i jest zdolny do wykonywania czynności pilota.

W tamtym czasie Żwirko był już uznanym lotnikiem. Od 1922 r. służył w 1 pułku lotniczym w Warszawie. W 1923 r. ukończył Szkołę Pilotów w Bydgoszczy, a rok później Wyższą Szkołę Pilotów w Grudziądzu, po czym służył jako pilot w 18. eskadrze myśliwskiej 1 pułku. Zaczął też brać aktywny udział w sporcie lotniczym, dając się poznać się jako świetny i opanowany pilot. W sierpniu 1927 r. odniósł zaś pierwszy międzynarodowy sukces.

Franciszek Żwirko i kpt. Władysław Popiel, lecąc samolotem Bréguet XIX, zajęli drugie miejsce w klasyfikacji ogólnej (a pierwsze w locie okrężnym) w międzynarodowych zawodach I Lot Małej Ententy i Polski. Imprezę zorganizowały w Jugosławii trzy państwa należące do tzw. Małej Ententy, mianowicie Czechosłowacja, Jugosławia i Rumunia oraz zaprzyjaźniona z nimi Polska.

W nagrodę polscy lotnicy otrzymali wówczas 50 tysięcy dinarów. Pismo Aeroklubu Królestwa Serbii Chorwacji i Słowenii informujące o przyznaniu tych pieniędzy zachowało się w Cieszynie do dziś. Ale Książnica posiada również inne pamiątki związane z owym pamiętnym rajdem lotniczym z 1927 r. Są to m.in. polecenie uczestnictwa w imprezie wydane przez Departament Lotnictwa Ministerstwa Spraw Wojskowych RP czy zezwolenie Ambasady Królestwa Serbii Chorwacji i Słowenii na przelot na terytorium tegoż państwa przez polskich pilotów.

Wśród archiwaliów Towarzystwa Ludoznawczego zachowała się legitymacja francuskiej Misji Wojskowej w Polsce z 10

grudnia 1927 r. potwierdzająca przyznanie por. Franciszkowi Żwirce odznaki pilota francuskiego. W 1928 r., po kolejnych, II Zawodach Lot Małej Ententy i Polski, honorową odznakę pilota-lotnika przyznali Franciszkowi Żwirce Rumuni. Oryginalny certyfikat wystawiony przez Generalny Inspektorat Aeronautyki rumuńskiego Ministerstwa Wojny można dziś oglądać wśród archiwaliów cieszyńskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Nad Olzą zachował się też podobny dokument wystawiony przez Ministerstwo Wojny Królestwa Serbów, Chorwatów i Słowenów. Franciszek Żwirko miał również prawo do noszenia odznaki lotniczej armii czechosłowackiej. Informująca o tym fakcie legitymacja z 1928 r. także znajduje się dziś w zbiorach Książnicy. Wśród archiwaliów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego przechowywana jest ponadto tymczasowa karta członka Aeroklubu Francji przyznana Franciszkowi Żwirce 21 października 1929 r., zaledwie pięć dni po tym, jak wraz z Antonim Kocjanem ustanowił on na samolocie RWD-2 międzynarodowy rekord FAI wysokości lotu (4004 m) w klasie samolotów o ciężarze własnym do 280 kg, uzyskując tym samym pierwszy rekord lotniczy dla Polski.

DIGITALIZOWANE PAMIĄTKI

Wśród dokumentów PTL przechowywane jest również pismo informujące o zgodzie Ministerstwa Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Estonii na przelot i lądowanie Franciszka Żwirki wzdłuż trasy linii kolejowej Pärnu-Tallinn w Estonii, wystawione 3 marca 1931 r. przez ambasadora Estonii w RP. Zachowały się o kondolencje przesłane przez Aeroklub Czechosłowacki i Aeroklubowi RP w Warszawie po katastrofie lotniczej Żwirki i Wigury 11 września 1932 r. Dostępne są ponadto niezwykle ciekawe osobiste materiały Franciszka Żwirki oraz

pamiątki po wdowie Agnieszce Żwirkowej z lat 1932-1938. Na przykład zawiadomienie o zawarciu małżeństwa przez Franciszka i Agnieszkę z Kirskich Żwirków w dniu 22 listopada 1928 r. w Bydgoszczy.

Zachowało się również zaproszenie Agnieszki Żwirkowej na tradycyjny opłatek organizowany 29 grudnia 1935 r. przez 42. Warszawską Drużynę Harcerzy im. Fr. Żwirki i St. Wigury, korespondencja lubelskiego Oddziału Związku Strzeleckiego z wdową, zaproszenie komendanta Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie, a także przedwojenna korespondencja członków zaolziańskiego Komitetu Budowy pomnika Żwirki i Wigury adresowana do Agnieszki Żwirkowej. Dzięki projektowi Książnicy Cieszyńskiej „Archiwalia Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego – opracowanie, konserwacja, digitalizacja, udostępnienie” wszystkie te pamiątki mają dużą szansę zostać w 2024 roku ucyfrowione.

Pozostające w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej Archiwalia Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego są poddawane digitalizacji, jednak ze względu na ilość materiałów proces odbywa się etapami. Dzięki finansowemu wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w latach 2021 i 2022 cyfrowe kopie zyskały łącznie 4 584 jednostki (obejmujące 27 370 skanów), co stanowi połowę kolekcji PTL. Dla odmiany w trzecim etapie projektu, realizowanym w 2023 r., opracowania, konserwacji i digitalizacji doczekało się ok. 2 109 obiektów. Latem wykonanych zostało ok. 25 378 skanów stron dokumentów. Wszystkie zostaną umieszczone na profilu Książnicy Cieszyńskiej w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej (pod postacią plików PDF wyposażonych w narzędzia nawigacyjne oraz opisy) i będą udostępniane nieodpłatnie na zasadach właściwych dla domeny publicznej. ●

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

Modernizacja stadionu miejskiego

Dobiegła końca modernizacja stadionu miejskiego przy alei Jana Łyska 21 w Cieszynie. Wszystkie prace zakończyły się we wrześniu, zaś oficjalne otwarcie nastąpiło 6 października 2023 roku.

W uroczystym otwarciu uczestniczyły władze miasta, przedstawiciele generalnego wykonawcy, pracownicy urzędu miejskiego oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy. Oprócz oficjalnych uroczystości, była to też okazja do rozegrania pierwszych zawodów lekkoatletycznych na nowym obiekcie, gdzie głównymi bohaterami byli uczniowie cieszyńskich szkół pod opieką nauczycieli.

Wyremontowany stadion posiada bieżnię lekkoatletyczną okólną z poliuretanową nawierzchnią o długości 400 m oraz sześć torów do biegów sprinterskich. Jest też rów z wodą do biegów z przeszkodami, dwuścieżkowa, dwustronna skocznia do skoku w dal i trójskoku, skocznia do skoku wzwyż, dwie dwustronne skocznie do skoku o tyczce, dwie rzutnie do rzutu oszczepem, rzutnia do rzutów dyskiem i młotem, rzutnia do pchnięcia kulą. Oprócz tego powstał budynek wieży sędziowskiej, zaplecza sanitarnego oraz kontenerowy budynek magazynowy.

Zmodernizowany stadion w głównej mierze pełni funkcję stadionu lekkoatletycznego, ale będzie także służył jako arena rozgrywek piłki nożnej. Boisko piłkarskie zostało wyposażone w automatyczny system nawadniania, warstwę odsączającą

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU ROZWOJU KULTURY FIZYCZNEJ

PROGRAM ROZWOJU INFRASTRUKTURY LEKKOATLETYCZNEJ

Modernizacja kompleksu lekkoatletycznego w Cieszynie
– wariant 400 m – certyfikowany

DOFINANSOWANIE 2 000 000 zł
CAŁKOWITA WARTOŚĆ INWESTYCJI 11 070 378 zł

DATA PODPISANIA UMOWY CZERWIEC 2019

oraz nową nawierzchnię z trawą naturalną. Obiekt posiada zadaszone trybuny z 738-oma krzeselkami, wydzielony sektor dla kibiców gości (49 miejsc siedzących), dwie wiaty dla zawodników rezerwowych.

W ostatnim czasie stadion został bogato wyposażony w profesjonalny sprzęt lekkoatletyczny przeznaczony dla zawodników oraz sprzęt sędziowski. Zakupiono między innymi płotki, przeszkody, bloki startowe, oszczepy, kule, dyski, a także urządzenia pomiarowe i tablice informacyjne.

Całkowity koszt modernizacji wyniósł ponad 11 milionów złotych, z czego większość to środki własne miasta, natomiast 2 miliony pozyskano ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Rozwoju Infrastruktury Lekkoatletycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki. Celem programu jest rozwój i poprawa stanu infrastruktury lekkoatletycznej, prze-

znaczony na potrzeby zarówno treningu i realizacji zajęć wychowania fizycznego, jak również umożliwiającej współzawodnictwo sportowe.

Dofinansowanie uzależnione było od uzyskania odpowiedniej kategorii, dlatego też stadion jest obiektem certyfikowanym klasy VA, spełniającym wymogi Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Oznacza to możliwość rozgrywania zawodów rangi mistrzostw Polski w wybranych konkurencjach, mityngów ogólnopolskich, zawodów okręgowych.

Stadion lekkoatletyczny przy al. Łyska 21 w Cieszynie wchodzi w skład obiektów zarządzanych przez Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Cieszynie. Jest obiektem o charakterze ogólnodostępnym i co do zasady udostępniany jest nieodpłatnie. ●

PRZEMYSŁAW ŻEBROK

CZŁĄPOKI ZAPRASZAJĄ!

Klub górski PTTK Człapoki zaprasza na wycieczki planowane w najbliższym kwartale, których spis publikujemy poniżej.

Plan wycieczek:

- 07.01 – Spotkanie na Równicy,
- 14.01 – Wisła – Przełęcz Beskidek – Nydek – Bystrzyca,
- 21.01 – Kubalonka – Stecówka – Zaolzie – Koniaków,

- 28.01 – Nawsie – Filipka – Hradek (Czechy),
- 04.02 – Kubalonka – Kozińce – Wisła,
- 11.02 – Jaworzynka – Girowa – Mosty,
- 18.02 – Koniaków Zapasieki – placki w gospodarstwie,
- 25.02 – Ustroń – Bar Kufelek,
- 03.03 – Hnojnik – Komorní Lhotka – Praszywa – Dobracice (Czechy),
- 10.03 – Górki – Cukiernia Bajka –

Rezerwat Bucze – Muzeum Kossaków – Skoczów,

- 17.03 – Wisła – Trzy Kopce Wiślańskie – Zakrzosek – Dobka – Wisła Obłaziec,
- 24.03 – Jabłonków – Bahenec – Kiczora – Jabłonków.

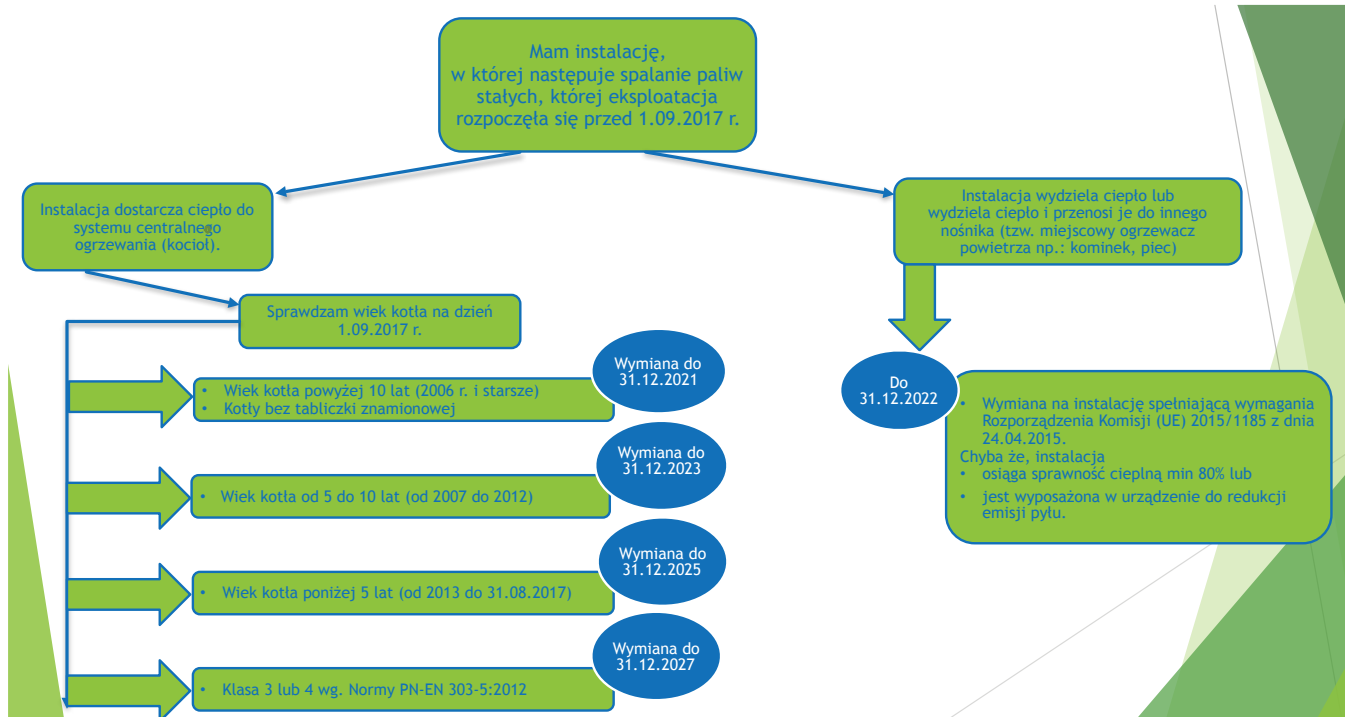
Zapisy przyjmowane są pod adresem mailowym ukowal45@gmail.com ●

ORG.

Uchwała antysmogowa

Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje Uchwała NR V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zwana „uchwałą antysmogową”.

Zgodnie z jej zapisami instalacje nie-spełniające wymagań, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku, powinny zostać wymienione zgodnie ze wskazanymi w uchwale antysmogowej terminami. Wiele osób zastanawia się kiedy należy wymienić posiadany kocioł, piec lub kominek.

Podmioty posiadające instalacje dostarczające ciepło do systemu centralnego ogrzewania (kocioł) powinny rozpocząć klasyfikację od sprawdzenia wieku kotła na dzień 1.09.2017 r., a następnie na podstawie obliczonego wieku sklasyfikować piec do odpowiedniej grupy wiekowej. Zgodnie z zapisami uchwały antysmogowej dla tego typu instalacji istnieją 4 terminy wymiany:

- wymiana do 31.12.2021 r. – gdy wiek kotła jest powyżej 10 lat (2006 r. i starsze), oraz dla instalacji bez tabliczek znamionowych,
- wymiana do 31.12.2023 r. – gdy wiek kotła jest w przedziale od 5 do 10 lat (od 2007 r. do 2012 r.),

- wymiana do 31.12.2025 r. – gdy wiek kotła jest poniżej 5 lat (od 2013 r. do 31.08.2017 r.),
- wymiana do 31.12.2027 r. – gdy kocioł jest klasy 3 lub 4 wg. Normy PN-EN 303-5:2012.

Podmioty posiadające instalacje wydzielające ciepło lub wydzielające ciepło i przenoszące je do innego nośnika (tzw. miejscowy ogrzewacz powietrza, np. kominek, piec) powinny wymienić instalacje na spełniającą wymagania Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24.04.2015. do 31.12.2022 r., chyba że instalacja:

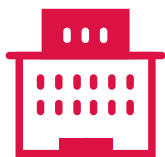
- osiąga sprawność cieplną min. 80%,
- lub jest wyposażona w urządzenie do redukcji emisji pyłu.

Grafika została przygotowana na podstawie Uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw („uchwała antysmogowej”).

Ekodoradca UM w Cieszynie

Wymień swój piec na urządzenie spełniające obowiązujące normy – zamień piec węglowy na bardziej ekologiczne źródło ogrzewania: system ciepłowniczy, ogrzewanie gazowe, ogrzewanie elektryczne, odnawialne źródła energii. Używaj tylko opału dobrej jakości: ekogroszek, pellet, węgiel kamienny gruboziarnisty, suche drewno – dąb, grab, jesion, buk.

MIEJSKI ZARZĄD DRÓG W CIESZYNIE OGŁASZA PRZETARGI PISEMNE NA LOKALE UŻYTKOWE ZNAJDUJĄCE SIĘ W BUDYNKU MIEJSKICH HAL TARGOWYCH PRZY UL. STAWOWEJ 6, STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ GMI- NY CIESZYN:

1. o powierzchni 150 m² na prowadzenie w lokalu działalności gospodarczej

Osoby zainteresowane zawarciem umowy najmu mogą składać oferty do 18 stycznia 2024 roku (czwartek) do godz. 9:00 w Sekretariacie Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie, ul. Liburnia 4, I piętro, pokój nr 203 w zamkniętych kopertach z adnotacją „Przetarg na lokal użytkowy o powierzchni 150 m² przy ul. Stawowej 6 w Cieszynie”.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 18 stycznia 2024 roku (czwartek) o godz. 10:00 w siedzibie Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest dokonanie przelewu na konto PKO BP o/Cieszyn Nr 30 1020 2313 0000 3802 1123 6215 z dopiskiem: „Wadium, przetarg na lokal użytkowy o powierzchni 150 m² przy ul. Stawowej 6 w Cieszynie” do dnia 18 stycznia 2024 roku (czwartek) do godz. 9:00 wadium w wysokości 300,00 zł / słownie: trzysta złotych 00/100.

2. o powierzchni 387 m² na prowadzenie w lokalu działalności gospodarczej

Osoby zainteresowane zawarciem umowy najmu mogą składać oferty do 18 stycznia 2024 roku (czwartek) do godz. 9:00 w Sekretariacie Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie, ul. Liburnia 4, I piętro, pokój nr 203 w zamkniętych kopertach z adnotacją „Przetarg na lokal użytkowy o powierzchni 387 m² przy ul. Stawowej 6 w Cieszynie”.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 18 stycznia 2024 roku (czwartek) o godz. 11:00 w siedzibie Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest dokonanie przelewu na konto PKO BP o/Cieszyn Nr 30 1020 2313 0000 3802 1123 6215 z dopiskiem: „Wadium, przetarg na lokal użytkowy o powierzchni 387 m² przy ul. Stawowej 6 w Cieszynie” do dnia 18 stycznia 2024 roku (czwartek) do godz. 9:00 wadium w wysokości 300,00 zł / słownie: trzysta złotych 00/100.

Informacje dotyczące obu powyższych przetargów:

Wadium zwraca się niezwłocznie po odwołaniu lub zamknięciu przetargu, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia odwołania lub zamknięcia przetargu. Oferent, który wygra przetarg, zobowiązany jest niezwłocznie do zawarcia umowy najmu oraz dostarczenia wszelkich wymaganych dokumentów, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia o wynikach przetargu, pod rygorem utraty wadium.

Wadium wpłacone przez uczestnika przetargu, który przetarg wygrał, zalicza się na poczet opłat czynszu najmu lub innych należności MZD. Wadium wpłacone przez oferenta nie podlega oprocentowaniu.

W przetargu mogą brać udział osoby lub instytucje niezalegające z opłacaniem danin publicznych, nieposiadające nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych oraz nieposiadające zaległości finansowych wobec: Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Miejskiego Zarządu Dróg z siedzibą w Cieszynie. Powyższe warunki dotyczące oferty podane w ogłoszeniu powinny być spełnione łącznie. Niespełnienie jakiegokolwiek z nich powoduje wyłączenie oferenta z dalszej procedury przetargowej.

Oferta musi zawierać:

- ◆ dane oferenta,
- ◆ propozycję stawki czynszu najmu za 1 m² powierzchni lokalu – do czynszu dolicza się 23% podatku VAT – stawka minimalna 15,00 zł netto/m² (dotyczy lokalu o powierzchni 150 m²) lub stawka minimalna 7,00 zł netto/m² (dotyczy lokalu o powierzchni 387 m²),
- ◆ określenie sposobu zagospodarowania lokalu,
- ◆ oświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem składek wobec US i ZUS, niezaleganiu z opłacaniem danin publicznych, nieposiadaniu nieuregulowanych, w terminie zobowiązań cywilnoprawnych,
- ◆ oświadczenie o zapoznaniu się ze stanem technicznym lokalu oraz projektem umowy najmu i ich akceptacja,
- ◆ klauzulę o składaniu fałszywych oświadczeń,

- ◆ dowód uiszczenia wadium,
- ◆ podpis oferenta i telefon kontaktowy,
- ◆ numer konta, na które należy zwrócić wpłacone wadium.

Formularz ofertowy, projekt umowy najmu są udostępnione do pobrania na stronie internetowej www.bip.um.cieszyn.pl, a także w siedzibie Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie. W przypadku złożenia oferty nie na formularzu ofertowym, oferta winna zawierać wszelkie informacje zawarte w formularzu ofertowym.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Miejskim Zarządzie Dróg – Dział Organizacyjny, ul. Stawowa 6, tel. 33 8523653. MZD zastrzega sobie prawo zamknięcia przetargu bez wybrania którejkolwiek z ofert lub odstąpienia od przetargów bez podania przyczyny.

RADA MIEJSKA CIESZYNA INFORMUJE, ŻE DO 12 STYCZNIA 2024 ROKU TRWA NABÓR KANDYDATÓW NA ŁAWNİKÓW (KADENCJA 2024-2027) W WYBORACH UZUPEŁNIAJĄCYCH:

- ◆ do Sądu Okręgowego w Bielsku – Białej do orzekania w sprawach cywilnych/ karnych – 2 ławników,
- ◆ do Sądu Rejonowego w Cieszynie do orzekania z zakresu prawa pracy – 4 ławników.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 217 z późn. zm.) **Ławnikiem może być wybrany ten, kto:** posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich, jest nieskazitelnego charakteru, ukończył 30 lat, jest zatrudniony, prowadzi działalność gospodarczą lub mieszka w miejscu kandydowania, co najmniej od roku, nie przekroczył 70 lat, jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków ławnika, posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy ławnikiem powinna być wybrana osoba wykazująca szczególną znajomość spraw pracowniczych.

Kandydatów na ławników mogą zgłaszać radom gmin: prezesi właściwych sądów, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa z wyłączeniem partii politycznych, co najmniej pięćdziesięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru.

Karta zgłoszenia oraz informacje o innych wymaganych dokumentach dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Cieszyna www.bip.um.cieszyn.pl w zakładce "Rada Miejska" - "Wybory Ławników".

Wzory druków dla kandydatów na ławników można pobrać, po czym wypełnione złożyć w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, ul. Rynek 1, w Biurze Rady Miejskiej Cieszyna, pok. Nr 203 (II piętro) w godzinach pracy Urzędu. Wzory druków dostępne są również na stronie internetowej Miasta Cieszyna.

Informacji związanych z wyborem ławników udziela Biuro Rady Miejskiej Cieszyna – tel. 33 479 43 11, 33 479 43 12, e-mail: biurorady@um.cieszyn.pl.

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA REMIGIUSZ JANKOWSKI

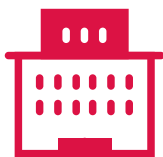

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA INFORMUJE, ŻE PRZEZNACZONO DO ZBYCIA, W TRYBIE BEZPRZETARGOWYM NA RZECZ AKTUALNYCH NAJEMCÓW:

- ◆ lokal mieszkalny nr 10 położony w budynku przy ul. Morcinka 3 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 3766/312144 części,
- ◆ lokal mieszkalny nr 16 położony w budynku przy ul. Górna 17 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 4605/110654 części.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej UM w Cieszynie (bip.um.cieszyn.pl) na okres 21 dni, tj. od dnia 22 grudnia 2023 r. do dnia 12 stycznia 2024 r.

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA OGŁASZA USTNY PRZETARG NIEOGRA- NICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO NR 12 POŁOŻONEGO NA II PIĘTRZE W BUDYNKU NR 30 PRZY UL. STALMACHA W CIESZYNIE O POW. UŻYTKOWEJ 140,28 M2

z własnością którego jest związany udział 1/13 części w nieruchomości wspólnej oznaczonej jako działka nr 35 obr. 45 o pow. 0,0767 ha, objętej KW nr BB1C/00035778/6 Sądu Rejonowego w Cieszynie.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 500 000,00 zł. Sprzedaż jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Nieruchomość zostanie udostępniona do obejrzenia w dniu 1 marca 2024 r. w godz. 12:00 – 12:30.

Przetarg odbędzie się w dniu 13 marca 2024 r. w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, II piętro) o godz. 12:00.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest **wpłacenie w formie pieniężnej wadium w wysokości 50 000,00 zł** w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 8 marca 2024 r.** przelewem na konto Urzędu Miejskiego PKO Bank Polski w Cieszynie nr **12 1020 2313 0000 3102 1123 5233**. Za termin wpłaty wadium uważa się wpływ środków finansowych na konto Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Wadium wpłacone przez osobę, która wygra przetarg, zalicza się na poczet ceny sprzedaży nieruchomości, a w przypadku uchylenia się przez tę osobę od zawarcia umowy, wadium przepada na rzecz sprzedającego. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zwraca się przelewem na wskazane konto (nie później niż przed upływem 3 dni od zamknięcia przetargu).

Cena osiągnięta w przetargu, pomniejszona o wpłacone wadium, powinna być wpłacona przez nabywcę na wskazane konto, nie później niż do dnia zawarcia umowy notarialnej. Koszty umowy ponosi nabywca.

Ogłoszenie o przetargu w pełnej treści zostało wywieszane na zewnętrznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz zamieszczone na stronach internetowych: bip.um.cieszyn.pl, infopublikator.pl

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Cieszynie – tel. 33 4794 237, 33 4794 232.

NOWE KONTA BANKOWE URZĘDU MIEJSKIEGO W CIESZYNIE OD 2024 ROKU!

Drodzy mieszkańcy Cieszyna! Uprzejmie informujemy, że **od 1 stycznia 2024 r. ulegnie zmianie operator wszystkich kont bankowych Urzędu Miejskiego w Cieszynie i jednostek organizacyjnych, co oznacza konieczność dokonywania wszelkich płatności na nowe numery kont.**

Obsługę bankową przejął PKO Bank Polski, dlatego prosimy od nowego roku o zwracanie uwagi na aktualne numery rachunków, które pojawią się w decyzjach, zawiadomieniach i umowach oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie w zakładce Konta bankowe – Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Cieszyna (bip.um.cieszyn.pl).

UWAGA! Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi za IV kwartał 2023 r. z terminem płatności do 15 stycznia 2024 r. płatna jest na dotychczasowe konta.

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA OGŁASZA NABORY NA WOLNE STA- NOWISKA URZĘDNICZE:

◆ **ds. sprawozdawczości i rozliczania inwestycji** w Wydziale Zamówień Publicznych, Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych. Termin składania ofert: 04.01.2024 do godz. 15:30

◆ **ds. egzekwowania podatków i opłat lokalnych** w Wydziale Finansowym. Termin składania ofert: 08.01.2024 do godz. 16:30

◆ **ds. realizacji inwestycji** w Wydziale Zamówień Publicznych, Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych (dwa stanowiska). Termin składania ofert: 15.01.2024 do godz. 16:30

Więcej informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Cieszyna w zakładce "Praca".

PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY PROGRAMU "CZyste POWIETRZE"

Przypominamy, że Punkt konsultacyjno-informacyjny Programu "Czyste Powietrze" znajduje się w budynku Urzędu Miejskiego – Rynek 1. Stałe terminy:

- ◆ **poniedziałek**, g. 9:00-16:00 – sala 205 na II piętrze Ratusza (możliwość wjechania windą od ul. Ratuszowej),
- ◆ **piątek**, g. 9:00-14:00 – sala 205 na II piętrze (możliwość wjechania windą od ul. Ratuszowej),
- ◆ **piątek**, g. 14:00-17:00 – na parterze przy holu głównym Ratusza.

W ZWIĄZKU Z UCHWALENIEM PRZEZ RADĘ MIEJSKĄ CIESZYNA BUDŻETU MIASTA NA 2024 ROK ORAZ WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ MIASTA NA LATA 2024-2043

informujemy, że pełny tekst powyższych Uchwał jest dostępny w Cieszyńskim Centrum Informacji, Rynek 1 oraz w formie elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Cieszyna – www.bip.um.cieszyn.pl

Burmistrz Miasta Cieszyna
zaprasza na

Spotkanie noworoczne

dla cieszyńskich
organizacji
pozarządowych,
które odbędzie
się w dniu
16 stycznia 2024 r.
o godz. 16.00
w Sali Sesyjnej
Ratusza.

Ze względów organizacyjnych proszę o wytypowanie jednego przedstawiciela Państwa organizacji i potwierdzenie uczestnictwa do dnia 11 stycznia 2024 r. na e-maila: skasprzak@um.cieszyn.pl.

KINO "PIAST"

[facebook.com/kinocieszyn](https://www.facebook.com/kinocieszyn), tel. 33 852 04 26

● Pełny repertuar Kina "Piaśt", mieszczącego się przy ul. Ratuszowej 1, znajduje się na profilu kina na Facebooku: www.facebook.com/kinocieszyn

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

● Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfantego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

- **31.12, g. 21:00** Sylwester (Rynek)
- **01.01, g. 17:00** Noworoczny pokaz laserowy (Most Przyjaźni)
- **02.01, g. 16:00** „Rzódzimy, rozprawiemy, śpiewamy po naszymu i ni jyny” – spotkanie Miłośników Gwary Cieszyńskiej
- **06.01, g. 10:00** Orszak Trzech Króli
- **12.01, g. 17:00** "Niewidzialna Nemezis" – premiera sztuki Johna Whitewooda w wykonaniu Sceny Otwartej COK, bilety do nabycia w kasie COK
- **12.01, g. 18:00** "Tyle mnie dzieli ode mnie" – spotkanie autorskie z Patrykiem Wojtasem
- **do 05.01** „OKoliczności” – wystawa Romana Greena-Kędzierskiego
- **do 31.01** „Pamięć rzeki” – wystawa Izabeli Wilk i Rafała Wilka
- **do 28.02** „Los tak chciał – wspomnienie życia i twórczości Pawła Wałacha” – wystawa Pawła Wałacha

MUZEUUM DRUKARSTWA

www.muzeumdrukarstwa.pl, tel. 508 200 248

● **do 12.01.2024** Z NAJLEPSZYMI ŻYCZENIAMI – wystawa

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

- **31.12, g. 20:00** Włoski Sylwester Sanremo na Bis – Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu
- **03 i 04.01, g. 17:00** Koncert "Dzieci śpiewają koledy" – Towarzystwo Ewangelickie w Cieszynie

● **5.01, g. 18:00** Koncert Noworoczny Maćerzy Ziemi Cieszyńskiej

● **11.01-22.01** Jasełka tradycyjne – Stowarzyszenie Zespół Teatralny

TEATR CIESZYŃSKI W CZ. CIESZYNI

www.tdivadlo.cz/program-pl

● **06 i 07.01, g. 17:30** Spektakl "Dziady" – premiera, Scena Polska Teatru Cieszyńskiego

MUZEUUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

● **do 07.01.2024** Od wystawy do muzeum... 120 lat od pierwszej wystawy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Cieszynie (Galeria Wystaw Czasowych)

OCKIR

www.smcieszynianka.org.pl/ockir

● **12.01, g. 16.30** „Seniorzy w Sieci” – spotkanie organizacyjne (Pracownia Orange, ul. Kossak-Szatkowskiej 6). Zapisy do 10 stycznia pod nr tel. 536 050 906

UNIwersytet TRZECIEGO WIEKU

www.utwcieszyn.us.edu.pl, tel. 536 257 624

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH CHĘTNYCH SENIORÓW, NIE TYLKO CZŁONKÓW UTW!

- **08.01, g. 16:00** SM "CIESZYNIANKA", sala konferencyjna OCKiR – prelekcja Elżbiety Macury pt."KAZACHSTAN"
- **09.01, g. 16:00** Muzeum 4 Pułku Strzelców Podhalańskich, ul. Frysztacka 2 – prelekcja dr Tadeusza Kanił "Migracja, przesiedlenia, wysiedlenia – z wyróżnieniem Śląska Cieszyńskiego i Górnego (przesiedleńcy, repatrianci i ich potomkowie miłe widziani)
- **11.01, g. 16:00** Sala Konferencyjna UŚ – wykład mgr inż. Romana Dudzińskiego "Pszczoly w służbie natury i ludzi"
- **Diżury biura UTW** w środy w godz. 10:00 – 12:00 w budynku Campusu Cieszyn G1.15 tel. 33 85 46 333

ZAMEK CIESZYN

www.zamekcieszyn.pl, tel. 33 851 08 21

● **do 25.02** Wystawa prac absolwentów Szkoły Rzemiosł

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

● **każda sobota, g. 9:00** parkrun – biegaj, truchtaj, maszeruj (przed salą sportową al. J. Łyska 21), parkrun.pl/rejestracja

GMINNA RADA DZ. POŻ. PUBL.

tel. 33 4794 346, grdpp@um.cieszyn.pl

Kolejne posiedzenie Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego odbędzie się **16.01 o godz. 14:30** w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, ul. Rynek 1.

CIESZYŃSKA RADA SENIORÓW

tel. 33 4794 312, radaseniorow@um.cieszyn.pl

Kolejne posiedzenie Cieszyńskiej Rady Seniorów odbędzie się **10.01 o 10:00** w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

INNE

- **31.12, g. 19:00-8:00** Sylwestrowa nocowanka dla dzieci (Fundacja Siemanko, ul. Szeroka 3, tel. 790 471 608)
- **05.01, g. 19:30** Szkoła Rocka w Music Up (ul. Sejmowa 2)
- **06.01, g. 20:00** Koncert The Kroach (Club Starówka ul. Mennicza 20)
- **09.01, g. 16:00-18:00** Spotkanie międzypokoleniowe z cyklu "Bądźmy Bliżej" (Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń Blisko Ciebie", ul. Górny Rynek 12)
- **10.01, g. 16:00-17:30** Spotkanie integracyjne dla młodzieży z cyklu "Bądźmy Bliżej" (Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń Blisko Ciebie", ul. Górny Rynek 12)
- **11.01, g. 20:00** Karaoke z Powerem (Club Starówka ul. Mennicza 20)
- **do 22.01** Wystawa malarska i ceramiczna słuchaczy Uniwersytetu III Wiek (Restauracja Ekotradycja, ul. Bobrecka 15)
- **do 31.01** Piotr Broda – "Zima" – czas biały (Foto Galeria Piotr Broda, ul. Głęboka 52)
- **STOWARZYSZENIE "POMOCNA DŁOŃ BLISKO CIEBIE"** zaprasza do swej siedziby przy ul. Górny Rynek 12 w Cieszynie na spotkania z cyklu "Bądźmy bliżej...":
  - wtorki, godz. 16:00 Spotkania międzypokoleniowe,
  - środy, godz. 16:00 Spotkania integracyjne dla młodzieży z Polski i Ukrainy. Kontakt: tel. 798 345 902
- **MUZEUUM 4 PUŁKU STRZELCÓW PODHALAŃSKICH**, ul. Frysztacka 2, zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie. Krzysztof Neścior, tel. 604 833 667
- **PRZYKOPA 25 – MUZEUM MAGICZNEGO REALIZMU W CIESZYNI**, ul. Przykopa 25, wtorek-niedziela, godz. 11:00-18:00 (nieczynne do końca roku!)
- **IZBA CIESZYŃSKICH MISTRZÓW**, warsztat Jerzego Wałgi, ul. Stary Targ 2, tel. 603 219 533

IRENA KWAŚNY

SKĄD CI WŁOSI?

SPOTKANIE AUTORSKIE O RENESANSOWEJ I NIE TYLKO ARCHITEKTURZE CIESZYŃSKIEGO RYNKU

19 STYCZNIA 2024 | GODZ. 17:00 | CIESZYŃSKI OŚRODEK KULTURY „DOM NARODOWY”

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1; ul. Kochanowskiego 14
tel. 33 4794 200, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,

◆ Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
ul. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Powiatowy Ośrodek wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon:
33 851 29 29

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt., 15:30-16:30
tel. 33 851 45 14; 797 353 207

www.hospicjumcieszyn.pl

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16:00–20:00 i wt., śr. 11:00–15:00

◆ Grupa Anonimowych Alkoholików

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54
Grupa "DROMADER" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17:00. Grupa "NOWA PERSPEKTYWA" – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Grupa Anonimowych Narkomanów

ul. Księdza Janusza 3
Grupa "Dobra zmiana" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 19:15.

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7
tel. 986, 33 857 94 00

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Dyżury aptek

Apteka PRIMA, ul. Bobrecka 27 tel. 33 858 27 65

POLUB CIESZYN NA FACEBOOKU

◆ Oficjalny profil Urzędu Miejskiego, informacje urzędowe: www.facebook.com/UMCieszyn.

◆ Oficjalny profil miasta, zapowiedzi imprez kulturalnych i sportowych: www.facebook.com/CieszynRobiWrazenie.

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746. Nakład: 4500 szt.

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie
Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,
e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Anna Żertka-Bednarek,
Łukasz Kazimierowicz, Jacek Kasperczyk,
Barbara Stelmach-Kubaszczyk

Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek
Projekt layoutu: MALOF design Agnieszka Krasicka

Druk: Wydawnictwo "Triada": Wojciech Wicher,
ul. Sielecka 6, 42-500 Będzin

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania oraz opracowania redakcyjnego tekstów zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

SZCZENIACZEK

Maluch jest niespełna 5-tygodniowym, niezwykle energicznym i zaczepnym wesołym pieskiem. Błąkał się po Golezowie i tak trafił pod naszą opiekę. Psiaczek ma charakterek, lubi rządzić w domu i lubi psocić. Dobrze będzie się czuł w domu, gdzie inny dorosły pies pokaże mu granice i pomoże go wychować lub gdy trafi do doświadczonego opiekuna, który poradzi sobie z jego charakterkiem. Jest zdrowy, odrobaczony, zaszczepiony i zaszczepiony. Pieska możemy wydać do adopcji po Nowym Roku.

Kontakt w sprawie adopcji: Fundacja "Lepszy Świat", Kasia tel. 782 717 771, Gosia tel. 605 118 117 (lub SMS, jeżeli nie odbieramy).

LIZI

To suczka, która przyjechała do nas z dalekich stron, razem z kilkoma innymi maluchami. Na początku była przerażona, wycofana, bała się ludzi, rzucała się na jedzenie. Dużo przeszła w swoim młodym życiu. Nie znała smyczy, ale powoli uczy się wszystkiego i już kocha naszych wolontariuszy. Lizi ma około 6 miesięcy, jest zdrowa, zaszczepiona, odrobaczona, zaszczepiona. Będzie średnią lub większą suczką. Lizi możemy wydać do adopcji po Nowym Roku.

Kontakt w sprawie adopcji: Fundacja "Lepszy Świat", Kasia tel. 782 717 771, Klaudia tel. 669 223 033 (lub SMS, jeżeli nie odbieramy).

O astrolabium planisferycznym

Do rzadkich i niezwykle cennych instrumentów naukowych przechowywanych w polskich kolekcjach, bez wątpienia należy astrolabium planisferyczne, pochodzące z kolekcji ks. Leopolda Jana Szersznika.

Astrolabium (greckie astrolabon – chwytający gwiazdy) to instrument astronomiczny znany już w starożytności. Wynalezienie astrolabium przypisywane jest greckiemu astronomowi Hipparchowi z Aleksandrii (II w. przed Chr.) lub Apoloniuszowi z Pergi (III w. przed Chr.). Pisał o astrolabium i najpewniej je używał wielki astronom starożytności Klaudiusz Ptolemeusz (II w. po Chr.). Z pewnością można odrzucić dawne twierdzenia, iż astrolabium wynalazła Hypatia (IV w. po Chr.), choć jako znakomita astronomka używała tego instrumentu, zresztą własnej konstrukcji.

Astrolabium rozwinęli i spopularyzowali Arabowie, jak wiele innych instrumentów naukowych, za ich pośrednictwem trafiło ono do średniowiecznej Europy. Użycie astrolabium w Europie rozpowszechniły m.in. prace Hermana von Reichenau (XI w.) oraz pisma żydowskiego astronoma Mashallaha ibn Athari (VIII w.), tłumaczone z arabskiego na łacinę. Szczególny wzrost popularności astrolabium w nowożytnej Europie nastąpił po wynalezieniu druku. Wyjątkowa sytuacja wytworzyła się w XVI w. w Louvain w Niderlandach, gdzie synergia środowiska uniwersyteckiego z wybitnymi rzemieślnikami dała podstawy sukcesu w wytwórczości instrumentów astronomicznych, w tym właśnie astrolabów. Najbardziej znane warsztaty należały m.in. do Michaela Piquera, Gerarda Mercatora (także wybitnego kartografa) oraz Adriana Zeelsty, któremu przypisywane jest cieszyńskie astrolabium z kolekcji ks. Szersznika.

Dawne astrolabia stanowią rzadki obiekt muzealny. Dość powiedzieć, że w polskich muzeach astrolabów wykonanych przed końcem XVII w. jest zaledwie 10 egzemplarzy. Stanowią zatem jeszcze mniej liczny zespół niż historyczne globusy, których przetrwało 86, o czym wspominałem w artykule poświęconym globusowi nieba Willema Janszoona Blaeu (*Globus nieba z kolekcji księdza Szersznika*, „Wiadomości Ratuszowe”, nr 15 z 29 VII 2022 r.). Już te dwa obiekty sytuują kolekcję ks. Szersznika wśród najważniejszych zbiorów instrumentów naukowych w Polsce. Co więcej, w kolekcji Muzeum znajdują się także XVIII-

-wieczne tekturowe astrolabia wykonane najprawdopodobniej przez samego ks. Szersznika na podstawie traktatów astronomicznych Leonarda Rosta oraz Lothara Zumbacha von Koesfeld. Według danych udostępnionych w bazie Inventarium (spis historycznych przedmiotów naukowych w zbiorach polskich muzeów, dostępny online) są to jedyne tego typu obiekty zachowane w polskich kolekcjach, dlatego poświęcę im osobny tekst.

Astrolabium, zależnie od zastosowania, przybierało różną postać. Istniały astrolabia liniowe, sferyczne (w kształcie globusa), morskie (zastąpione w XVIII w. przez sekstans), najpowszechniejsze jednak było astrolabium planisferyczne. Ten rodzaj astrolabium, odwzorowujący sferę niebieską na powierzchni płaskiej, umożliwiał pomiar wysokości kątowej słońca, księżyca, gwiazd i planet oraz pomiar odległości zenitalnej tychże. Astrolabium dawało możliwość obliczenia wysokości wież, czy gór, a także określania spadków terenu. Dzięki niemu stało się możliwym określenie czasu tak w dzień, jak i w nocy, a także wskazanie szerokości geograficznej oraz wytyczenie północy. Astrolabia wykorzystywano również do układania horoskopów oraz przewidywania odpowiednich dni dla podejmowania ważnych decyzji.

W dużym uproszczeniu, astrolabium składa się z głównego korpusu zwanego mater, którego rewers zwany dorsum, uzupełniony został alidadą. Mater posiada zawinięty do wewnątrz brzeg, zwany limbem. Wewnątrz mater umieszcza się wymienny tympan, zwany też klimatem. Różne tympany umożliwiały obserwacje w zależności od szerokości geograficznej. Na tympan nakłada się rete, czyli ażurową tarczę pełniącą rolę mapy nieba, której ostro zakończone wskaźniki pozwalają odczytać położenie gwiazd.

Cieszyński egzemplarz jest rodzajem astrolabium uniwersalnego, choć w jego skład wchodzi tylko jeden tympan, to charakteryzuje go możliwość pomiarów na dowolnej szerokości geograficznej. Adrian Zeelst przy konstrukcji tegoż instrumentu czerpał z projektu Juana de Rojasza zawartego w traktacie „Commentarium in astrolabium quod planisphaerium vocant, libri sex” wydanym w Paryżu w 1550 r. Tak skonstruowane astrolabium składa się nie tylko z jednego tympanu, brak w nim jest również rete, a wyobrażenie sfery niebieskiej naniesione na mater zostało uzyskane za pomocą linii i krzywych, na których umieszczono pozycje 18 gwiazd. Mater uzupełnione zostało przez linijkę, zaś alidada dopełnia dorsum, na którym naniesiono skalę kalendarza umożliwiającą dopasowanie daty kalendarza do pozycji Słońca na Zodiaku, koło zodiakalne, wykres godzin i kwadrat cieni. Tak skonstruowane astrolabium służyło m.in. jako zegar, umożliwiała określenie szerokości geograficznej oraz pozycję gwiazd, także pomiary wysokości, odległości i głębokości.

Astrolabium Adriana Zeelsty, globus nieba Willema Janszoona Blaeu oraz pozostałe astronomica z kolekcji ks. Szersznika eksponowane są w przestrzeni Sali Egipskiej pałacu Larischów – siedzibie Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Serdecznie zapraszamy do ich obejrzenia! ♦

TEKST: JAN PAWEŁ BOROWSKI
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

ZDJĘCIE: ADRIAN ZEELST, ASTROLABIUM PLANISFERYCZNE, MOSIĄDZ, ŚREDNICA 20,4 CM, 2 POŁ. XVI W. FOT. K. FIRLA (MŚC)